Mỏ sắt Thạch Khê từ góc nhìn điền dã

Liên minh Khoáng sản

Sơ lược về mỏ Thạch Khê

- Dự án đầu tư khai thác và tuyển quặng sắt mỏ Thạch Khê được triển khai năm 2008 với tổng mức đầu tư gần 10.000 tỷ đồng, do Công ty CP Sắt Thạch Khê (TIC) làm chủ đầu tư.
- Tháng 9/2009, TIC chính thức khởi động dự án bằng việc thực hiện thử nghiệm công nghệ và bóc đất tầng phủ. Sau 2 năm kể từ ngày khởi công, đến tháng 7/2011, TIC thực hiện bóc đất tầng phủ đến độ sâu -28m, đạt 12,7 triệu m3.
- Đặc thù khu vực mỏ là vị trí sát biển (cách 1,5 km), cách TP Hà Tĩnh gần 6 km; bờ mỏ là cát biển.

Sơ lược về mỏ Thạch Khê

- Dự án khai thác mỏ sắt Thạch Khê Ảnh hưởng trực tiếp đến 6 xã với 5.928 hộ, 14.716 lao động của vùng mỏ
- Ảnh hưởng gián tiếp đến 10 xã với 41.000 nhân khẩu của huyện Thạch Hà, các xã thuộc huyện Lộc Hà, thành phố Hà Tĩnh, huyện Cẩm Xuyên, huyện Kỳ Anh, thị xã Kỳ Anh.
- Đặc biệt, khu vực 6 xã vùng ảnh hưởng dự án khai thác mỏ sắt Thạch Khê có hơn 2.000 lao động sẽ thất nghiệp.
- Dự án phải di dân với quy mô lớn (khoảng 19.000 người của 6 xã) ra khỏi phạm vi khai trường, nên phải bồi thường, tái định cư, giải quyết nguồn nước sạch; ổn định sản xuất, đời sống dân sinh, chuyển đổi nghề, giải quyết việc làm cho hơn 3900 hộ dân.

Sơ lược về mỏ sắt Thạch Khê

Những ghi nhận từ cộng đồng bị ảnh hưởng

- Người dân vùng tái định cư sau gần 10 năm vẫn chưa thể ổn định đời sống, "sống dở chết dở".
- Diện tích đất đền bù chỉ đủ xây nhà.
- Đất canh tác không có, những khu vực dự định bố trí đất canh tác cho người dân đều không hợp lý và người dân những nơi đó không thể nhường
- Dự án bóc tầng đất phủ khiến 60 ha đất sản xuất xã Thạch Hải thành hoang mạc, người dân đã thiếu đất sản xuất lại càng thiếu

Những ghi nhận từ cộng đồng bị ảnh hưởng

- Nguồn nước ngầm sụt giảm
- Hiện tượng sa mạc hóa đang ngày càng nghiêm trọng
- Dự án khi triển khai đã làm mất lớp cây keo chắn cát, khiến cát bay vào làng, phủ mất một số mồ mả của người dân
- Người dân sống gần khu vực bãi thải nổi mấy năm nay thường xuyên bị cát và đất đá thải chảy xuống ruộng, hoặc bay vào nhà khi có gió mùa

Những ghi nhận từ cộng đồng bị ảnh hưởng

Những ghi nhận từ cộng đồng bị ảnh hưởng

Những ghi nhận từ cộng đồng bị ảnh hưởng

Những ghi nhận từ cộng đồng bị ảnh hưởng

- Nước là vấn đề bức xúc nhất của người dân.
- Người dân vẫn chưa có nước sạch để sử dụng trong sinh hoạt.
- Nhà máy nước sạch được hứa hẹn từ khi triển khai dự án vẫn chỉ trên giấy
- Rất nhiều đoàn của các cơ quan chức năng lẫn truyền thông đã đến làm việc, ghi nhận và đề cập về vấn đề này, nhưng khó khăn vẫn không được khắc phục.

Những ghi nhận từ cộng đồng bị ảnh hưởng

Những ghi nhận từ cộng đồng bị ảnh hưởng

- Người dân không có việc làm, quá trình chuyển đổi nghề gần như không được thực hiện
- Thanh niên phần lớn đã đi nơi khác tìm việc
- Những người đứng tuổi không xin được việc, chấp nhận làm mọi việc có thể để có thu nhập. Họ từ chỗ là trụ cột gia đình thì nay thành gánh nặng
- Ngày càng nhiều các hộ dân đã di dời khởi khu vực mỏ quay lại, chấp nhận nguy hiểm để sản xuất nông nghiệp

Những ghi nhận từ cộng đồng bị ảnh hưởng

- Người dân rất chấp hành chủ trương của nhà nước khi dự án được triển khai nhưng mọi kế hoạch đã công bố, mọi lời hứa đều không được thực hiện.
- Thứ nhận lại được chỉ là mất đất sản xuất, không có nước sinh hoạt, không có công ăn việc làm, đời sống bấp bênh
- Lòng tin của người dân suy giảm

Khuyến nghị

- Nên dừng khai thác mỏ sắt
- Hoàn thiện, trả lại mặt bằng, khắc phục diện tích bị sa mạc hóa và khôi phục nguồn nước phục vụ đời sống, sản xuất

- Chân thành cảm ơn!